

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

2015/2276(INI)

11.4.2016

ATZINUMS

Sniegusi Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

Ārlietu komitejai

par kosmosa izmantošanas spējām Eiropas drošībai un aizsardzībai
(2015/2276(INI))

Atzinuma sagatavotājs (*): *Marian-Jean Marinescu*(*)
— Reglamenta 54. pants

Iesaistītā komiteja

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Ārlietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver, ka ES kosmosa politika saskaņā ar LESD 189. pantu veicina zinātnes un tehnikas progresu, rūpniecības konkurētspēju un ES politikas virzienu īstenošanu; atgādina, ka abas ES pamatprogrammas — *Galileo* un *Copernicus* — ir civilā pakļautībā esošas civilas programmas un ka programmu *Galileo* un *Copernicus* īstenošana ir bijusi iespējama un tās ir guvušas panākumus tāpēc, ka tās ir Eiropas līmeņa programmas;
2. uzskata, ka ir nepieciešama turpmāka kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) īstenošana; atkārtoti apstiprina to, ka ir jāpalielina KDAP efektivitāte, redzamība un ietekme; atkārtoti apstiprina kosmosa politikas nozīmīgumu KDAP un pievienoto vērtību tajā, jo kosmosa iespējas ir kļuvušas par dalībvalstu aizsardzības un drošības politikas un tādējādi to suverenitātes svarīgu daļu; uzskata, ka kosmosa jautājumi turpmāk būtu jāiekļauj Savienības politikas jomās (piemēram, iekšējās drošības, transporta, enerģētikas, pētniecības politikā) un sinerģijas ar kosmosa jomu būtu jāpastiprina un jāizmanto vairāk;
3. prasa Komisijai ātri noteikt ES vajadzības attiecībā uz kosmosa politikas iespējamo devumu KDAP visos galvenajos aspektos: palaišanā, pozicionēšanā, attēlu ieguvē, komunikācijā, kosmisko laikapstākļu jautājumā, kosmosa atkritumu jautājumā, signālu bloķēšanā, elektroniskā maldināšanā un citu starptautisku apdraudējumu jautājumā, drošības uz zemes segmentā; uzskata, ka pašreiz izmantoto Eiropas sistēmu turpmākie ar kosmosu saistītie parametri būtu jānosaka atbilstīgi KDAP prasībām un tajos jāiekļauj visi iepriekšminētie saistītie aspekti;
4. prasa definēt nepieciešamās prasības turpmākām — privātām vai publiskām — sistēmām, kas veicina dzīvības drošības pakalpojumu sniegšanu (piemēram, pozicionēšanā, gaisa satiksmes pārvaldībā (ATM)), attiecībā uz iespējamiem uzbrukumiem drošībai (bloķēšanu, elektronisku maldināšanu, kiberuzbrukumiem, kosmiskajiem laikapstākļiem un kosmosa atkritumiem); uzskata, ka šādām drošības prasībām vajadzētu būt sertificējamām un tās vajadzētu uzraudzīt Eiropas līmeņa struktūrai (piemēram, *EASA*);
5. šajā sakarā uzsver, ka, attīstot Eiropas kosmosa iespējas Eiropas drošības un aizsardzības nolūkos, būtu jāievēro divi svarīgi stratēģiski mērķi: planētas drošība, izmantojot orbītā esošās tehnoloģiskās kosmosa sistēmas, kas ir izstrādātas Zemes virsmas novērošanai vai pozicionēšanas, navigācijas un laika sinhronizācijas informācijas sniegšanai, un kosmosa drošība, t. i., drošība orbitālajā telpā un kosmosā, izmantojot uz Zemes un orbītā izvietotas kosmosa situācijas apzināšanās sistēmas;
6. uzsver, ka kosmosa programmas sniedz ar drošību un aizsardzību saistītas priekšrocības, kas tehnoloģiskajā ziņā ir saistītas ar priekšrocībām civilajā jomā, un šajā saistībā uzsver programmu *Galileo* un *Copernicus* divējādā lietojuma piedāvātās iespējas; uzskata, ka šīs iespējas būtu pilnībā jāattīsta minēto programmu turpmākajos attīstības posmos, tostarp, piemēram, nodrošinot precizitātes, šifrēšanas, nepārtrauktības un integritātes uzlabojumus (*Galileo*); uzsver, ka augstas izšķirtspējas Zemes novērošanas datu un pozicionēšanas sistēmas ir noderīgas gan civilajā, gan drošības jomā, piemēram, katastrofu pārvarēšanas, humanitāro darbību, bēgļiem sniegtas palīdzības, jūras novērošanas, globālās sasilšanas,

energoapgādes drošības un pasaules pārtikas nodrošinājuma jomās, kā arī globālo dabas katastrofu, jo īpaši sausuma, zemestrīču, plūdu un mežu ugunsgrēku, atklāšanā un reaģēšanā uz tām; norāda uz vajadzību uzlabot bezpilota lidaparātu un satelītu sasaisti; prasa vidusposma pārskatā paredzēt visu satelītu sistēmu turpmākai attīstībai pietiekamu finansējumu;

7. norāda, ka pastāv *Galileo* programmas publisks regulēts pakalpojums (*PRS*), kas ir pieejams tikai valstu valdību pilnvarotiem lietotājiem un kas ir piemērots izmantošanai sensitīvos gadījumos, kad jānodrošina stabilitāte un pilnīga uzticamība; uzskata, ka *PRS* kapacitāte turpmākajos attīstības posmos būtu jāpilnveido, lai reaģētu uz jauniem apdraudējumiem; aicina Komisiju nodrošināt to, ka ekspluatācijas procedūras ir pēc iespējas efektīvas, jo īpaši krīzes gadījumā; uzsver nepieciešamību turpināt pilnveidot un sekmēt uz programmas *Galileo* piedāvātajām iespējām balstītas lietojumprogrammas, tostarp KDAP vajadzīgās programmas, lai maksimāli palielinātu sociāli ekonomiskos ieguvumus; turklāt atgādina par nepieciešamību stiprināt programmas *Galileo* infrastruktūras, tostarp zemes segmenta, drošību un aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm veikt nepieciešamos pasākumus šajā jautājumā;
8. uzsver ES GNSS sistēmu augsto drošības līmeni; uzsver to, ka ir veiksmīgi izpildīti Eiropas GNSS aģentūrai uzticētie pienākumi, jo īpaši izmantojot Drošības akreditācijas valdi un *Galileo* Drošības uzraudzības centrus; šajā sakarā aicina Eiropas GNSS aģentūras zinātību un drošības infrastruktūru izmantot arī programmas *Copernicus* vajadzībām; prasa šim jautājumam pievērsties, veicot programmas *Galileo* un *Copernicus* vidusposma pārskatīšanu;
9. īpaši norāda uz operatīvu vajadzību programmā *Copernicus* iegūt ārkārtīgi augstas izšķirtspējas Zemes novērošanas datus un aicina Komisiju izvērtēt, kā šādu vajadzību varētu atrisināt, ņemot vērā KDAP prasības; uzsver tādas iespējas kā gandrīz reāllaika novērošanu un videostraumēšanu no kosmosa un iesaka Komisijai izpētīt to, kā šīs iespējas varētu izmantot, tostarp arī drošības un aizsardzības nolūkos; turklāt atgādina par nepieciešamību stiprināt programmas *Copernicus* infrastruktūras, tostarp zemes segmenta, drošību un aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm veikt nepieciešamos pasākumus šajā jautājumā; turklāt norāda, ka ir svarīgi apsvērt to, kā rūpniecības nozare varētu tikt iesaistīta *Copernicus* darbību pārvaldībā;
10. atzinīgi vērtē darbu, kas tiek veikts, lai nodrošinātu ES autonomu piekļuvi valdības satelītsakaru jomā (*GOVSATCOM*), un aicina Komisiju turpināt nodrošināt virzību šajā jautājumā; atgādina, ka Komisija un Eiropas Aizsardzības aģentūra kā pirmo soli šajā procesā veica attiecīgi civilo un militāro vajadzību izvērtēšanu, un uzskata, ka šajā iniciatīvā būtu jāapkopo pieprasījums un tā būtu jāveido tā, lai vislabāk atbilstu konstatētajām vajadzībām; aicina Komisiju, pamatojoties uz saņēmēju vajadzībām un prasībām, veikt izmaksu un ieguvumu novērtējumu šādiem risinājumiem:
 - komerciālu operatoru sniegtajiem pakalpojumiem,
 - sistēmai, kura izmanto pašreizējās spējas un kuras spēju klāstu nākotnē būtu iespējams paplašināt,
 - jaunu spēju izveidei tām īpaši paredzētā sistēmā;šajā sakarā aicina Komisiju risināt īpašumtiesību un saistību jautājumu; norāda, ka, lai

kāds arī nebūtu galīgais lēmums, ikvienai jaunai iniciatīvai vajadzētu būt sabiedrības interesēs un nest labumu Eiropas rūpniecības nozarei (ražotājiem, operatoriem, palaišanas infrastruktūrai un citiem nozares segmentiem); uzskata, ka *GOVSATCOM* būtu jāuztver arī kā iespēja stimulēt konkurētspēju un inovāciju, gūstot labumu no divējāda lietojuma tehnoloģiju izstrādes, ārkārtīgi sīvās konkurences un straujās dinamikas apstākļos, kas valda satelītsakaru tirgū; uzsver nepieciešamību samazināt atkarību no trešo valstu iekārtu un pakalpojumu piegādātājiem;

11. norāda uz kosmisko objektu novērošanas un uzraudzības (*SST*) attīstību kā uz pozitīvu iniciatīvu sadarbībā kosmosa jomā un soli pretī drošības panākšanai kosmosā; prasa kā Savienības prioritāti izvirzīt pašas Savienības *SST* spēju turpmāku attīstīšanu tās ekonomikas, sabiedrības un iedzīvotāju aizsardzības nolūkā un kosmosa spēju jomā Eiropas drošības un aizsardzības vajadzībām; uzskata, ka *SST* vajadzētu kļūt par ES programmu, kurai būtu pašai savs budžets, vienlaikus nodrošinot, ka tādēļ netiek samazināts finansējums iesāktajiem projektiem; turklāt uzskata, ka ES būtu jāattīsta vispusīgāka kosmosa situācijas apzināšanās (*SSA*) kapacitāte ar labākām prognozēšanas iespējām, iekļaujot tajā kosmosa uzraudzību un kosmosa darbību iespējamā apdraudējuma un risku analīzi un novērtēšanu; tādēļ aicina Komisiju turpināt attīstīt *SST*, veidojot plašāku *SSA* koncepciju, kas risinātu arī ar kosmosa sistēmu tīšu apdraudēšanu saistītus jautājumus, un sadarbībā ar EKA ņemt vērā kosmiskos laika apstākļus, Zemei tuvos kosmiskos objektus un nepieciešamību veikt pētījumus par tehnoloģiskām sistēmām kosmosa atkritumu novēršanai un likvidēšanai; uzskata, ka kosmosa darbību visaptverošu koordināciju var panākt, neradot šķēršļus kosmosa izmantošanas brīvībai; aicina Komisiju izvērtēt, cik reāli ir radīt iespējas privātajam sektoram uzņemties svarīgu lomu *SST* sistēmas nesensitīvās daļas turpmākajā attīstībā un uzturēšanā, par paraugu izmantojot programmas *Galileo* divdaļīgās pārvaldības struktūru;
12. uzsver nepieciešamību izstrādāt politikas nostādnes un pētniecības spējas, lai nodrošinātu jaunus lietojuma veidus un veidotu konkurētspējīgu Eiropas rūpniecību, kas var gūt panākumus komerciālajā jomā, pamatojoties uz veselīgu ekonomikas vidi;
13. norāda uz to, cik stratēģiski svarīga ir neatkarīga piekļuve kosmosam un cik nepieciešami ir īpaši ES pasākumi, tostarp drošības un aizsardzības jomā, jo šīs spējas ļautu Eiropai krīzes gadījumā gūt piekļuvi kosmosam; aicina Komisiju sadarbībā ar EKA un dalībvalstīm:

- koordinēt un attīstīt plānotos kosmosa projektus un Eiropas tirgus un dalīties tajos, lai attiecīgā Eiropas nozare pieprasījumu varētu gan paredzēt (tādējādi stimulējot nodarbinātību Eiropā un Eiropā strādājošos nozares pārstāvjus), gan radīt pati ar savām objektīvajām uzņēmējdarbības vajadzībām;
- atbalstīt palaišanas infrastruktūru; kā arī
- sekmēt — arī izmantojot publiskā un privātā sektora partnerības — pētniecību un izstrādi, jo īpaši revolucionārās tehnoloģijās;

uzskata, ka šie centieni ir vajadzīgi, lai ļautu Eiropai sacensties globālajā palaišanas tirgū; turklāt uzskata, ka ES ir jānodrošina sev spēcīga tehnoloģiskā bāze kosmosa jomā un vajadzīgās rūpniecības spējas, lai spētu ieplānot, izstrādāt, palaist, darbināt un ekspluatēt kosmosa sistēmas, sākot no tehnoloģiskās autonomijas un kibernetikas un beidzot ar

apsvērumiem par piegādi;

14. norāda, ka ir jāizveido pareizs tiesiskais regulējums un politiskais satvars, lai nodrošinātu nozarei turpmāku virzību un stimulus strādāt pie kosmosa iespēju tehnoloģiskas attīstības un izstrādes; prasa iepriekšminētajās jomās nodrošināt ar kosmosu saistītai pētniecībai nepieciešamo finansējumu; norāda, ka programmai „Apvārsnis 2020” var būt svarīga nozīme, palīdzot ES samazināt atkarību svarīgu kosmosa tehnoloģiju jomā; šajā sakarā atgādina, ka programmas „Apvārsnis 2020” kosmosam veltītā sadaļa ir iekļauta prioritātē „Vadošā loma rūpniecībā” un jo īpaši konkrētajā mērķī „Vadošā loma pamattehnoloģiju un rūpniecisko tehnoloģiju jomā”; tādēļ uzskata, ka programma „Apvārsnis 2020” būtu jāizmanto, lai atbalstītu Eiropas kosmosa tehnoloģisko bāzi un kosmosa nozares iespējas; aicina Komisiju, veicot programmas „Apvārsnis 2020” vidusposma pārskatīšanu, atvēlēt pietiekamu vietu drošības un aizsardzības jomā nepieciešamām svarīgām kosmosa tehnoloģijām;
15. norāda, ka attiecībā uz Eiropas kosmosa programmu turpmāku finansēšanu būtu vēlams noteikt, kad ir iespējams izmantot publiskā un privātā sektora partnerības veidus;
16. uzsver to, ka ir stratēģiski svarīgi stimulēt kosmosa jomas inovācijas un pētniecību drošības un aizsardzības vajadzībām; atzīst to, ka ievērojams potenciāls piemīt tādām svarīgām kosmosa tehnoloģijām kā Eiropas Datu pārraides sistēma, kas ļauj veikt nepārtrauktu Zemes novērošanu reāllaikā, nanosatelītu megakonstelāciju izvietojumu un, visbeidzot, reaģētspējīgas kosmosa nozares kapacitātes palielināšanu; uzsver nepieciešamību pēc inovatīvām lielo datu tehnoloģijām, lai pilnībā izmantotu kosmosa datu potenciālu drošības un aizsardzības vajadzībām; aicina Komisiju iekļaut šīs tehnoloģijas savā Eiropas Kosmosa stratēģijā;
17. apzinās briesmas, ko Eiropas kosmosa programmām rada kiberkarš un hibrīddraudi, ņemot vērā to, ka elektroniska maldināšana vai signālu bloķēšana var traucēt militārām misijām vai radīt tālejošas sekas ikdienas dzīvei uz Zemes; uzskata, ka kiberdrošības panākšanai ir jāveido kopīga ES, dalībvalstu, uzņēmumu un interneta speciālistu pieeja; tādēļ aicina Komisiju savās kiberdrošības programmās iekļaut kosmosa programmas;
18. uzsver vajadzību uzlabot ES kosmosa spēju koordināciju, izstrādājot tādu sistēmu arhitektūru un procedūras, kādas vajadzīgas, lai garantētu samērīgu drošības, tostarp datu drošības, līmeni; aicina Komisiju izveidot un sekmēt pārvaldības modeli katrai sistēmai, kas sniedz ar drošību un aizsardzību saistītus pakalpojumus; uzskata — lai sniegtu integrētus pakalpojumus gala lietotājiem, drošībai un aizsardzībai paredzētās ar kosmosu saistītās ES spējas būtu jāpārvalda īpašam operatīvo pakalpojumu koordinācijas centram (Vadības un kontroles centram, kā tas tiek dēvēts pamatprogrammas „Apvārsnis 2020” darba programmā 2014.–2015. gadam); uzskata, ka izmaksu lietderības nolūkā tas, ja iespējams, būtu jāiekļauj kādā no jau izveidotajām ES struktūrām, piemēram, Eiropas GNSS aģentūrā, ES Satelītcentrā vai Eiropas Aizsardzības aģentūrā, ņemot vērā šo aģentūru jau piedāvātās iespējas;
19. uzskata — lai spētu ātri paredzēt dažādu lietojumprogrammu (piemēram, gaisa satiksmes pārvaldības jomā) darbības pārtraukumus, būtu jāuzlabo koordinācija starp kosmosa sistēmām, ko dažādas dalībvalstis nesaskaņoti izvērs dažādu nacionālo vajadzību nolūkos;

20. vienlaikus atzīst priekšrocības, ko sniedz ar drošību saistīta starptautiskā sadarbība kosmosa jomā ar ES uzticamajiem partneriem.

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS**

Pieņemšanas datums	7.4.2016
Galīgais balsojums	+: 41 -: 11 0: 5
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Bendt Bendtsen, Xabier Benito Ziluaga, David Borrelli, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Edward Czesak, Philippe De Backer, Peter Eriksson, Fredrick Federley, Theresa Griffin, Roger Helmer, Hans-Olaf Henkel, Kaja Kallas, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Janusz Lewandowski, Paloma López Bermejo, Ernest Maragall, Edouard Martin, Csaba Molnár, Nadine Morano, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Carolina Punset, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Neoklis Sylikiotis, Antonio Tajani, Dario Tamburrano, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Amjad Bashir, Michał Boni, Eugen Freund, Françoise Grossetête, Benedek Jávor, Jude Kirton-Darling, Werner Langen, Marian-Jean Marinescu, Marisa Matias, Sorin Moisă, Clare Moody, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Maria Spyraiki, Anneleen Van Bossuyt
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Momchil Nekov, Jana Žitňanská